

"במכנשתא דבי דרי"

ציטוט דברי רב עוקבא בר חמא:

"א"ר עוקבא בר חמא במכנשתא דבי דרי עסקינן. קב בארבע אמות דנפיש טרחייהו לא טרח איניש ולא הדר אתי ושקיל להו אפקורי מפקר להו. בציר מהכי טרח והדר אתי ושקיל להו ולא מפקר להו."

הסבר תשובת רב עוקבא בר חמא:

רב עוקבא עונה לשאלת ההיכי דמי. (מהי הסיטואציה המדוברת במשנתינו?) ומסביר שהמשנה אמרה "מצא פרות מפוזרין הא"ש" היא דיברה במכנשתא דבי דרי ובקב בארבע אמות.

דהינו שהסיטואציה המדוברת במשנה מצא פרות מפוזרים הינה בשעת אסיפת הגרנות לאחר דישת החיטים שזה כבר גרגירים וכבר הרים משם את העיקר ונותרה שם כמות של קב גרגירים פזורים על פני שטח של ארבע אמות שבמקרה כזה אומרת המשנה זו טירחה מרובה שאדם לא יטרח לשוב לקחתה אלא יפקירה אבל אם היו פזורים על פני שטח פחות מארבע אמות זו לא טירחה מרובה ואדם יאסוף אותם ולא יפקירם.

לסיכום:

"מצא פרות מפוזרים הא"ש"

איזה פירות ? גרגירי חיטה.

היכן מצא ? במקום אסיפת הגרנות.

באיזו כמות מדובר ? קב (1.38 ליטר).

מהו שטח הפיזור ? בארבע אמות.

הטעם לדין : זו טירחה מרובה שאדם לא יטרח אלא יפקירם .